

NOWE ŻYCIE

dolnośląskie pismo katolickie

Religia

Społeczeństwo

Kultura

Rok XV Nr 10 (289)

Październik 1998

**XV lat pontyfikatu
Jana Pawła II**

Wybór Papieża 16 października 1978 r.

Okladka str. I: papież Jan Paweł II.

Fot. A. Niedźwiecki

NOWE ŻYCIE

dolnośląskie pismo katolickie

Religia – Kultura – Społeczeństwo
Miesięcznik
Rok XV Nr 10 (289)
Październik 1998

Wydawca
Kuria Metropolitalna Wrocławska

Redaktor naczelny
ks. Piotr Nitecki

Zastępca redaktora naczelnego
ks. Janusz Gorczyca

Sekretarz redakcji
Marzena Calińska

Redaguje zespół

Opracowanie graficzne
Romuald Lazarowicz

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów, nie zwraca też materiałów nie zamówionych.

Adres redakcji
ul. Katedralna 13
50-328 Wrocław, tel. 327-11-16

ISSN 0233-4367

Druk
Prasowe Zakłady Graficzne, Sp. z o.o.
Wrocław, ul. Piotra Skargi 3/5

NOWE ŻYCIE

W numerze:

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

- 2 Kalendarz liturgiczny – październik
- 2 Piotr, który jest Janem i Pawłem
ks. Janusz Czarny
- 4-16 Kalendarium pontyfikatu
- 4 Encykliki
- 5 Adhortacje apostolskie
- 6 Niektóre listy apostolskie
- 7 Orędzia na Światowe Dni Pokoju
- 8 Kraje, które odwiedził Papież
- 9 Podróże do Polski
- 10 Synody biskupów
- 11 Kanonizacje polskich świętych
- 11 Beatyfikacje polskich
(i związanych z Polską) błogosławionych
- 12 Nowi kardynałowie
- 13 Biskupi polscy
- 14 Trzebnica, 16 października '78
ks. Antoni Kiełbasa
- 15 Z życia Kościoła w świecie
- 17 Zaproszenie Metropolity Wrocławskiego
na uroczystości dwudziestolecia pontyfikatu
Ojca Świętego Jana Pawła II
Ks. Henryk Kardynał Gulbinowicz
- 17 Z życia Kościoła w Polsce
- 19 Z życia Kościoła wrocławskiego
- 21 „Okruszek”
- 24 Krzyżówka
- okł. II Wybór Papieża – 16 X 1978 r.
- okł. III Uroczysta inauguracja pontyfikatu – 22 X 1978 r.
- okł. IV Jan Paweł II w Zakopanem – 1997 r.

KALENDARZ LITURGICZNY

Październik '98

- 1 X **Św. Teresy od Dzieciątka Jezus, dziewicy, wspomnienie.**
Job 19, 21-27 * Łk 10, 1-12.
- 2 X **Świętych Aniołów Stróżów, wspomnienie.**
Wj 23, 20-23 * Mt 18, 1-5. 10.
- 3 X **Św. Jana z Dukli, kapłana, wspomnienie.**
Job 42, 1-3. 5-6. 12-17 * Łk 10, 17-24.
- 4 X **XXVII Niedziela Zwykła.**
Ha 1, 2-3. 2, 2-4 * 2Tm 1, 6-8. 13-14 * Łk 17, 5-10.
- 5 X **Bl. Faustyny Kowalskiej, wspomnienie.**
Ga 1, 6-12 * Łk 10, 25-37.
- 7 X **NMP Różańcowej, wspomnienie.**
Dz 1, 12-14 * Łk 1, 26-38.
- 9 X **Bl. Wincentego Kadłubka, biskupa, wspomnienie.**
Ga 3, 7-14 * Łk 11, 15-26.
- 11 X **XXVIII Niedziela Zwykła.**
2Krl 5, 14-17 * 2Tm 2, 8-13 * Łk 17, 11-19.
- 13 X **Bl. Honorata Koźmińskiego, wspomnienie.**
Ga 5, 1-6 * Łk 11, 37-41.
- 15 X **Św. Teresy z Avila, doktora Kościoła, wspomnienie.**
Ef 1, 1-10 * Łk 11, 47-54.
- 16 X **Św. Jadwigi Śląskiej, wspomnienie.**
Ef 1, 11-14 * Łk 12, 1-7.
- 18 X **XXIX Niedziela Zwykła.**
Wj 17, 8-13 * 2Tm 3, 14-4, 2 * Łk 18, 1-8.
- 20 X **Św. Jana Kantego, kapłana, wspomnienie.**
Ef 2, 12-22 * Łk 12, 35-38.
- 23 X **Św. Jana Kapistrana, wspomnienie.**
Ef 4, 1-6 * Łk 12, 54-59.
- 24 X **Św. Antoniego Marii Clareta, biskupa, wspomnienie.**
Ef 4, 7-16 * Łk 13, 1-9.
- 25 X **XXX Niedziela Zwykła.**
Syr 35, 12-14. 16-18 * 2Tm 4, 6-9. 16-18 * Łk 18, 9-14.
- 28 X **Świętych Apostołów Szymona i Judy Tadeusza, święto.**
Ef 2, 19-22 * Łk 6, 12-19.

Mija właśnie dwadzieścia lat od tego przełomowego wydarzenia, gdy Kościół i świat współczesny dowiedział się, że katedrę św. Piotra obejmuje nowy papież – kard. Karol Wojtyła z Krakowa. Entuzjazm zgromadzonych na Placu św. Piotra tłumów rozszerzał się na cały świat. Był on wówczas powodowany wiarą, że Bóg daje światu nowego pasterza, ale jego składową stanowił także fakt, iż nowy pasterz pochodzi „z dalekiego kraju”, z Polski, która w tym czasie była krajem dalekim od Rzymu nie tylko w sensie geograficznym. Podkreślano wtedy, jako fakty szczególne,

po poprzedniku, dobrym papieżu Janie XXIII. Uczynił tak zapewne dlatego, że chciał sięgnąć do jego nowatorstwa i odwagi, do stylu jego współpracy z Duchem Świętym w soborowej odnowie Kościoła, ale w ten sposób odziedziczył cechy św. Jana Apostoła, umiłowanego ucznia Pańskiego. Nie jest to chyba przypadek, że po imię „człowieka księgi” sięgnął z księgami związany Metropolita Krakowski. Św. Jan Apostoł i Ewangelista, wizjoner natchniony Duchem Św., stał się patronem człowieka, który ma wizję Kościoła i świata. Widział on kształt cywilizacji właściwej człowieko-

Piotr, który jest Janem i Pawłem

że wybrany papież nosi nazwisko trudne do wymówienia, a także zaskakujący szczegół, że mówi dobrze po włosku i nie tylko. Potem eksponowano szczególności równie nieprzystające do stereotypowych wyobrażeń o kardynale zza „żelaznej kurtyny” – że jest znawcą fenomenologii, dobrze jeździ na nartach, jest poetą i był robotnikiem. Kiedy zaś opadły fale sensacji, przypomniano sobie, że jeszcze jako biskup wywarł znaczny wpływ na kształt soborowej Konstytucji „*Gaudium et spes*”, że był postacią znaną i cenioną w Kolegium Kardynalskim, że – choć w Polsce pozostawał w cieniu Prymasa Tysiąclecia – jest człowiekiem przełomu w Kościele Powszechnym.

W ówczesnej Polsce musiano dostosować jego biografię do tego niesłychanego wydarzenia. Trzeba było robić dobrą minę wobec takiego obrotu spraw, a więc: trzeba było wypić oficjalnego szampana, złożyć gratulacje „w imieniu rządu i biura politycznego”, powiedzieć kilka słów o budowaniu pokoju, w ciągu jednej nocy z docenta uniwersyteckiego zrobić profesora i w konsternacji czekać, co będzie dalej. A dalej było zgodnie z imieniem, które przybrał sobie Kardynał z Krakowa: Jan Paweł II.

Człowiek, który jest Janem

Imię jakoś determinuje człowieka, który je nosi, zwłaszcza takiego, który świadomie nawiązuje do tradycji. Kardynał Karol Wojtyła wybrał sobie imię

wi, gdy dyskutował poszczególne tezy Konstytucji „*O Kościele w świecie współczesnym*”, widział zręby cywilizacji miłości, gdy formułował jej priorytety: człowiek przed rzeczą, etyka przed techniką, bardziej „być” niż „mieć” i wreszcie miłosierdzie przed sprawiedliwością. Tego trzeba współczesnemu człowiekowi, by był właśnie człowiekiem w „bardziej ludzkim świecie”. Widział wiosnę Kościoła, gdy w *Tertio millennio adveniente* wytyczał drogę ku niej wiodącą. Wizjoner to zatem, który ogarnia przyszłość. Nic więc dziwnego, że w swojej epoce bywa niezrozumiany, wyprzedza on bowiem swój czas, wykracza wciąż w przyszłość, a prekursorzy nie miewają łatwego chleba.

Przyjaźń z księgą w życiu Papieża zaczęła się wcześniej. Najwcześniejszą ujawniła się w tym flircie z poezją i dramatem, który zaowocował *Bratem naszego Boga* czy *Przed sklepem jubilera*, tekstami, które zgłębiają tajemnicę człowieka żyjącego w obecności Boga. Poezja zawiodła go do filozofii, boć to przecież równie głęboki, choć na innej drodze czyniony, ogląd rzeczywistości. Tutaj stał się prawdziwym filozofem, „przyjacielem mądrości”, i to tej mądrości „zstępującej z góry”. Stał się filozofem, który ze swego skarbcza wydobywa rzeczy nowe i stare (Mt 13, 52). Będąc wiernym św. Tomaszowi z Akwinu umiał sięgnąć po nowość ujęć fenomenologii, a zwłaszcza Schelera, po to, by odkryć, a bardziej jeszcze odnowić godność osoby ludzkiej.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

W swej filozofii jest bowiem piewą przyrodzonej godności człowieka, która przejawia się w odpowiedzialnym korzystaniu z daru wolności, a nade wszystko w miłości. Widzieć i uzasadnić wielkość człowieka wtedy, gdy „prawda o człowieku” jest sponiewierana i sprzedawana, to zadanie dla Sokratesa i chyba dlatego Papież jest nazywany „Sokratesem końca XX wieku”. I być może dlatego opiniotwórcza siła mass mediów traktuje czasem Jana Pawła II tak, jak Ateny Sokratesa. Jednak księgi, które wyszły spod jego pióra: *Miłość i odpowiedzialność* czy *Osoba i czyn* weszły w skład trwałego dorobku światowej filozofii, choć być może wpłynął na to fakt, że ich Autor został papieżem. Tym lepiej to dla tych ksiąg i dla nas.

„Człowiek księgi”, człowiek, który jest Janem, nie przestał nim być także wtedy, gdy objął ster łodzi Kościoła. Wtedy właśnie zaczął pisać wielki list okólny o Bogu i człowieku. List ten miał dotrzeć w postaci kolejnych dwunastu encyklik (począwszy od *Redemptor hominis*, a skończywszy – na razie – na *Ut unum sint*) do poszczególnych Kościołów. Są one także adresowane do współczesnego świata i świat je przyjmował zawsze z początkową nieufnością, dyktowaną aktualną *political correctness*, później zaś – nie mogąc oprzeć się sile argumentacji i jasności wywodów – przyjmował je, ogłaszając ich Autora nawet „człowiekiem roku”. Były one bowiem i są zawsze wyrzutem dla świata, który chce żyć tak „jakby Boga nie było”, a oto znalazł się jeden człowiek, który pisze księgę o tym, że Bóg jest i kocha człowieka. Encykliki Jana Pawła II zawsze spotykały się z wstępnym „urzędowym” oporem, by potem stać się impulsem dla wielu grup społecznych i dzisiejszych establishmentów. Z perspektywy dwudziestu lat ta sekwencja w recepcji papieskich encyklik jest nader dobrze widoczna.

„Człowiek księgi” – Jan – jest bardzo zakochany w jedynej Księżce, która jest listem Boga do człowieka. Pismo św. przekazywane z rąk do rąk, z gminy do gminy, z pokolenia na pokolenie głosi nieustannie stwórczą i zbawczą miłość Boga do człowieka. Papież żyje Pismem św., karmi się Słowem Bożym, ale i Nim karmi. Doprawdy, jest to rządca wierny i roztropany, który wydziela żywność w odpowiednim czasie. Początek jego zażyłości z Księżą Objawioną stanowi jakąś tajemnicę jego życia, ale papieskie przywiązanie do słów z Ewangelii według św. Jana: *Poznać prawdę, a prawda was wyzwoli* (J 8, 32), wskazuje na głębię tej zażyłości. Jego

papieskie zadanie, misję na nasz trudny czas, można streścić właśnie tak: poznać Bożą prawdę, przede wszystkim o człowieku, i przekazać ją Kościołowi i światu. Ten „człowiek księgi” może o sobie powiedzieć: *rzetelnie poznałem Mądrość, bez zazdrości przekazuję i nie chowam dla siebie jej bogactwa* (Mdr 7, 13).

Człowiek, który jest Pawłem

To miano związane jest z poprzednikiem obecnego Ojca św., ostatnim nosicielem tego imienia, papieżem Pawłem VI, który podjął trud zakończenia Soboru Watykańskiego II i jeszcze większy wysiłek wprowadzenia jego postanowień w krwioobieg Kościoła. Zapewne świadomie kard. Karol Wojtyła sięgnął po to imię, nawiązując także do niespełnionych zamiarów papieża Jana Pawła I. Ale jest to imię związane z Apostołem Narodów, który z Szawła stał się Paw-

łem, który wreszcie (dla upamiętnienia męczeństwa) jest przedstawiany z mieczem w ręku. Paweł zatem to „człowiek miecza”.

W rękach Jana Pawła II miecz nie jest narzędziem zbrodni. Jest to raczej ów miecz, który przyniósł Pan Jezus (por. Mt 10, 34), żywe Słowo Boże, które jest skuteczne i ostrzejsze niż wszelki miecz obosieczny, przenikające aż do rozdzielenia duszy i ducha, stawów i szpiku, zdolne osądzić pragnienia i myśli serca (Hbr 4, 12); jest to miecz, który klarownie, bez światłocieni, oddziela prawdę od fałszu i dobro od zła. Wypadło nam żyć w dobie schyłku i dekadencji, której oblicze określają subiektywizm i relatywizm, powodujące zamazanie granicy między prawdą a fałszem, między dobrem a złem, między mniemaniem a twierdzeniem. Wszystko właściwie uległo

XX lat pontyfikatu papieża Jana Pawła II 1978 – 16 października – 1998

W tym miesiącu mija dwadzieścia lat od chwili wyboru po raz pierwszy w historii polskiego biskupa, kard. Karola Wojtyły na Stolicę świętego Piotra w Rzymie. Czas obecnego pontyfikatu w skali dziejów Kościoła nie jest czasem długim, w skali życia jednego pokolenia jest jednak czasem wystarczająco długim, by mógł on wpłynąć na sposób patrzenia współczesnego człowieka na Chrystusa, chrześcijaństwo i Kościół. Wchodzą wszak już dziś w dorosłe życie ci, którzy rodzi się w roku tamtego, pamiętnego wyboru, którego konsekwencji nie potrafiliśmy wówczas przewidzieć, ale wiedzieliśmy, iż niesie on ze sobą coś naprawdę niezwykłego i wielkiego. Jubileusze skłaniają do podsumowań czasu minionego. Ten pontyfikat papieża Jana Pawła II wymyka się jednak tradycyjnym formom stosowanym przy tego rodzaju okazjach. Nie tylko dlatego, że stale trwa, a sam Ojciec Święty zaskakuje nas stale nowymi inicjatywami duszpasterskimi i niebywałą kondycją mimo swego wieku i słabości. Także dlatego, że bogactwo wydarzeń, jakie miały miejsce podczas jego trwania, a przede wszystkim znaczenie papieskiej posługi dla obecności Jezusa Chrystusa w dzisiejszym świecie przekracza możliwości syntetycznego podsumowania. Każdy z nas zresztą, ma swoją wizję tego czasu łaski, jakim jest czas posługi Papieża z Polski. Jubileusz jest więc też okazją do osobistego bilansu dotyczącego własnych przeżyć, wzruszeń, tego, co mnie Papież nauczył bym lepiej rozumiał Ewangelię głoszoną dzisiaj przez Kościół. Z okazji jubileuszu w obecnym zeszycie „Nowego Życia” publikujemy niektóre dane dotyczące najważniejszych, zewnętrznych wydarzeń minionych 20 lat pontyfikatu Ojca Świętego.

Redakcja

Encykliki

4 III 1979	– „Redemptor hominis”, na początek papieskiej posługi.	30 XII 1987	– „Sollicitudo rei socialis” z okazji dwudziestej rocznicy ogłoszenia „Populorum progressio”.
30 XI 1980	– „Dives in misericordia” o Bożym miłosierdziu.	7 XII 1990	– „Redemptoris missio” o stałej aktualności posłania misyjnego.
14 IX 1981	– „Laborem exercens” o pracy ludzkiej.	1 V 1991	– „Centesimus annus” w setną rocznicę encykliki „Rerum novarum”.
2 VI 1985	– „Slavorum Apostoli” w tysiąc setną rocznicę dzieła ewangelizacji świętych Cyryla i Metodego.	6 VIII 1993	– „Veritatis splendor” o niektórych podstawowych problemach nauczania moralnego Kościoła.
18 V 1986	– „Dominum et vivificantem” o Duchu Świętym w życiu Kościoła i świata.	25 III 1995	– „Evangelium vitae” o wartości i nienaruszalności życia ludzkiego.
25 III 1987	– „Redemptoris Mater” o błogosławionej Maryi Dziewicy w życiu pielgrzymującego Kościoła.	25 V 1995	– „Ut unum sint” o działalności ekumenicznej.

Według doniesień prasowych, jesienią bieżącego roku ukaże się kolejna encyklika papieska poświęcona tym razem relacjom między rozumem a wiarą, która prawdopodobnie nosić będzie tytuł: „Fides et ratio”.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

Adhortacje apostolskie

- 16 X 1979 – „Catechesi tradendae” o katechizacji w naszych czasach.
 22 XI 1981 – „Familiaris consortio” o zadaniach rodziny chrześcijańskiej w świecie współczesnym.
 25 III 1984 – „Redemptoris donum” o konsekracji zakonnej w świetle tajemnicy Odkupienia.
 2 XII 1984 – „Reconciliatio et paenitentia” o pojednaniu i pokucie w dzisiejszym posłannictwie Kościoła.
 30 XII 1988 – „Christifideles laici” o powołaniu i misji świeckich w Kościele.
 15 VIII 1989 – „Redemptoris custos” o świętym Józefie i jego posłannictwie w życiu Chrystusa i Kościoła.
 25 III 1992 – „Pastores dabo vobis” o formacji kapłanów we współczesnym świecie.
 14 IX 1995 – „Ecclesia in Africa” o Kościele w Afryce i jego misji ewangelizacyjnej.
 25 III 1996 – „Vita consecrata” o życiu konsekrowanym i jego misji w Kościele i świecie”.

Zapowiedziane są także następne adhortacje papieskie zawierające owoc prac kolejnych synodów biskupów w Rzymie.

Kalendarium pontyfikatu

- 16 X 1978 Wybór kard. Karola Wojtyły na papieża.
 22 X 1978 Uroczysta inauguracja pontyfikatu papieża Jana Pawła II.
 12 XII 1978 Ingres Ojca Świętego jako Biskupa Rzymu do Bazyliki św. Jana na Lateranie.
 29 IV 1979 Pierwsze uroczystości beatyfikacyjne w nowym pontyfikacie.
 30 V 1979 Pierwszy konsystorz nowego papieża.
 2 X 1979 Przemówienie podczas zgromadzenia ogólnego ONZ.
 5-9 XI 1979 Plenarne zebranie Kolegium Kardynalskiego.
 21 III 1980 Inauguracja Roku świętego Benedykta, patrona Europy.
 2 VI 1980 Przemówienie podczas zgromadzenia UNESCO.
 15 I 1981 Audiencja dla NSZZ „Solidarność”.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

Niektóre listy apostolskie

12 V 1979 „Rutilans agmen” do Kościoła w Polsce z okazji jubileuszu 800-lecia św. Stanisława. 29 XI 1979 „Inter sanctos” ogłaszający św. Franciszka Patronem ekologów. 2 I 1980 „Patres Ecclesiae” z okazji 1600-lecia śmierci św. Bazylego. 18 III 1980 „Dominicae cenae” do biskupów o tajemnicy i kulcie Eucharystii. 15 V 1980 Do Konferencji Episkopatu Niemieckiego na temat nieomylności Kościoła w związku ze sprawą ks. prof. Hansa Kunga. 31 XII 1980 „Egregiae virtutis” ogłaszający świętych Cyryla i Metodego współpatronami Europy. 25 III 1981 „A Concilio Constantinopolitano” z okazji 1600. rocznicy I Soboru Konstantynopolańskiego i 1550. rocznicy Soboru Efeskiego. 31 X 1983 Do Przewodniczącego Sekretariatu Jedności Chrześcijan z okazji 500-lecia urodzin Marcina Lutra. 11 II 1984 „Salvifici doloris” o chrześcijańskim sensie ludzkiego cierpienia. 31 III 1985 Do młodych całego świata z okazji Międzynarodowego Roku Młodzieży. 5 VI 1987 „Sescentesima anniversarie” z okazji 600-lecia Chrztu Litwy. 4 XII 1987 „Duodecimum saeculum” z okazji 1200. rocznicy Soboru Nicejskiego. 25 I 1988 „Euntes in mundum” z okazji tysiąclecia Chrztu Rusi Kijowskiej. 2 VII 1988 „Ecclesia Dei” w sprawie abp. Marcela Lefebvre’a. 15 VIII 1988 „Mulieris dignitatem” z okazji Roku Maryjnego o godności i powołaniu kobiety. 4 XII 1988 „Vicesimus quintus annus” z okazji 25. rocznicy ogłoszenia soborowej Konstytucji o świętej liturgii. 27 VIII 1989 Z okazji 50-lecia II wojny światowej. 19 V 1991 Do biskupów o zagrożeniu życia ludzkiego. 2 II 1994 List do rodzin z okazji Międzynarodowego Roku Rodziny. 22 V 1994 „Ordinatio sacerdotalis” o udzielaniu święceń kapłańskich wyłącznie mężczyznom. 10 XI 1994 „Tertio millennio adveniente” w związku z przygotowaniem do Jubileuszu Roku 2000. 13 XII 1994 List do dzieci w Międzynarodowym Roku Rodziny. 2 Y 1995 „Orientale Lumen” z okazji setnej rocznicy listu apostolskiego papieża Leona XIII „Orientalium dignitas”. 29 VI 1995 List do kobiet. 12 XI 1995 List apostolski z okazji 400-lecia Unii Brzeskiej.	18 IV 1996 List apostolski z okazji 350-lecia Unii Užhorodzkiej. 19 X 1997 „Divini amoris scientie” z okazji ogłoszenia św. Teresy od Dzieciątka Jezus doktorem Kościoła. 31 V 1998 „Dies Domini” o świętowaniu niedzieli.

Kalendarium pontyfikatu

13 V 1981 7 VII 1981 20 V 1982 29 V 1982 20 VI 1982 23-26 XI 1982 25 I 1983 25 III 1983	Zamach na życie Ojca Świętego na Placu św. Piotra. Nominacja bp. Józefa Glempa na Prymasa Polski. Ustanowienie Papieskiej Rady do spraw Kultury. Podpisanie deklaracji ekumenicznej przez Jana Pawła II i abp. Roberta Runcie z Kościoła Anglikańskiego. Pierwsza kanonizacja nowego pontyfikatu Drugie plenarne zebranie Kolegium Kardynalskiego. Promulgacja nowego „Kodeksu Prawa Kanonicznego”. Otwarcie Roku Świętego 1500-lecia Odkupienia.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

Kalendarium
pontyfikatu

- 23 VI 1983 Podpisanie deklaracji ekumenicznej przez Jana Pawła II i prawosławnego Patriarchę Syryjskiego z Antiochii.
- 22 X 1983 Ogłoszenie „Karty Praw Rodziny”.
- 27 XII 198 Spotkanie z Ali Agcą w więzieniu.
- 10 I 1984 Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z USA.
- 1 II 1984 Ustanowienie Papieskiej Komisji do Autentycznej Interpretacji Kodeksu Prawa Kanonicznego.
- 22 IV 1984 Zakończenie Roku Odkupienia.
- 25 VIII 1984 Centralne uroczystości 500-lecia śmierci św. Kazimierza w Watykanie.
- 11 II 1985 Ustanowienie Papieskiej Komisji Duszpasterstwa Służby Zdrowia.

Oređzia na Światowe Dni Pokoju
obchodzone 1 stycznia

- 1979 – Osiągniemy pokój wychowując do pokoju.
- 1980 – Prawda siłą pokoju.
- 1981 – Chcesz służyć sprawie pokoju – szanuj wolność.
- 1982 – Pokój – dar Boga powierzony ludziom.
- 1983 – Dialog na rzecz pokoju wyzwaniem naszych czasów.
- 1984 – Pokój rodzi się z serca nowego.
- 1985 – Pokój i młodzi idą razem.
- 1986 – Pokój jest wartością, która nie zna podziałów.
- 1987 – Rozwój i solidarność: dwie drogi wiodące do pokoju.
- 1988 – Wolność religijna warunkiem pokojowego współżycia.
- 1989 – Poszanowanie mniejszości warunkiem pokoju.
- 1990 – Pokój z Bogiem Stwórcą – pokój z całym stworzeniem.
- 1991 – Poszanowanie sumienia każdego człowieka warunkiem pokoju.
- 1992 – Wierzący zjednoczeni w budowaniu pokoju.
- 1993 – Jeśli pragniesz pokoju – wyjdź naprzeciw ubogim.
- 1994 – Rodzina źródłem pokoju dla ludzkości.
- 1995 – Kobieta wychowawczynią do życia w pokoju.
- 1996 – Zapewnijmy dzieciom przyszłość w pokoju.
- 1997 – Przebacz, a zaznasz pokoju.
- 1998 – Sprawiedliwość każdego człowieka źródłem pokoju dla wszystkich.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

KRAJE, KTÓRE
ODWIEDZIŁ PAPIEŻ

W ciągu dotychczasowych 83 pielgrzymek apostolskich papież Jan Paweł II odwiedził następujące kraje:

1979:

Dominikana, Meksyk, Wyspy Bahama, Polska, Irlandia, USA, Turcja.

1980:

Zair, Kongo, Kenia, Górna Wolta (Burkina Faso), Wybrzeże Kości Słoniowej, Francja, Brazylia, Republika Federalna Niemiec.

1981:

Pakistan, Filipiny, Guam, Japonia, USA.

1982:

Nigeria, Benin, Gabon, Gwinea Równikowa, Portugalia, Wielka Brytania, Brazylia, Argentyna, Szwajcaria, San Marino, Hiszpania.

1988:

Urugwaj, Boliwia, Peru, Paragwaj, Austria, Zimbabwe, Botswana, Lesoto, Suazi, Mozambik, Francja.

1989:

Madagaskar, Reunion, Zambia, Malawi, Norwegia, Islandia, Finlandia, Dania, Szwecja, Hiszpania, Korea Południowa, Indonezja, Mauritius.

1990:

Republika Wysp Zielonego Przylądka, Gwinea-Bissau, Mali, Burkina Faso, Czad, Czechosłowacja, Meksyk, Curaçao, Mała, Tanzania, Burundi, Rwanda, Wybrzeże Kości Słoniowej.

1991:

Portugalia, Polska, Węgry, Brazylia.

1992:

Senegal, Gambia, Gwinea, Angola, Wyspy Świętego Tomasza i Książęca, Dominikana.

1993:

Benin, Uganda, Sudan, Albania, Hiszpania, Jamajka, Meksyk, USA, Litwa, Łotwa, Estonia.

1994:

Chorwacja.

1995:

Filipiny, Papua-Nowa Gwinea, Australia, Sri Lanka, Czechy, Polska, Belgia, Słowacja, Kamerun, Republika Południowej Afryki, Kenia, USA.

1996:

Gwatemala, Nikaragua, Salvador, Wenezuela, Tunezja, Słowenia, Niemcy, Węgry, Francja.

1997:

Bośnia i Hercegowina, Czechy, Polska, Liban, Francja, Brazylia.

1998:

Kuba, Nigeria, Austria.

W najbliższym czasie zaplanowane są m.in. pielgrzymki do Chorwacji i Meksyku.

Kalendarium pontyfikatu

3 III 1985	Ustanowienie Międzynarodowego Dnia Młodzieży.
13 IV 1986	Wizyta Ojca Świętego w rzymskiej synagodze.
27 X 1986	Światowy Dzień Modlitw o Pokój.
13 I 1987	Audiencja dla gen. Wojciecha Jaruzelskiego.
6 VI 1987	Audiencja dla Ronalda Reagana, prezydenta USA.
7 VI 1987	Rozpoczęcie Roku Maryjnego.
11 IV 1987	Spotkanie z przedstawicielami organizacji żydowskich.
3 XII 1987	Wizyta patriarchy Konstantynopola Dimitriosa I w Watykanie.
9-10 VII 1988	Obchody Tysiąclecia Chrztu Rusi Kijowskiej.
15 VIII 1988	Zakończenie Roku Maryjnego.

1983:

Portugalia, Kostaryka, Nikaragua, Panama, Salvador, Gwatemala, Honduras, Belize, Haiti, Polska, Francja, Austria.

1984:

USA, Korea Południowa, Papua Nowa Gwinea, Wyspy Salomona, Tajlandia, Szwajcaria, Kanada, Hiszpania, Dominikana, Puerto Rico.

1985:

Wenezuela, Ekwador, Peru, Trynidad, Tobago, Holandia, Luksemburg, Belgia, Togo, Wybrzeże Kości Słoniowej, Kamerun, Republika Środkowoafrykańska, Zair, Kenia, Maroko, Szwajcaria, Lichtenstein.

1986:

Indie, Kolumbia, Saint Lucia, Francja, Bangladesz, Singapur, Fidzi, Nowa Zelandia, Australia, Seszele.

1987:

Urugwaj, Chile, Argentyna, Republika Federalna Niemiec, Polska, USA, Kanada.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

PODRÓŻE DO POLSKI

I wizyta (2-10 VI 1979):

Warszawa, Gniezno, Częstochowa, Kraków, Kalwaria Zebrzydowska, Wadowice, Oświęcim, Nowy Targ.

II wizyta (16-23 VI 1983):

Warszawa, Niepokalanów, Częstochowa, Poznań, Katowice, Wrocław, Góra Świętej Anny, Kraków.

III wizyta (18-14 VI 1987):

Warszawa, Lublin, Tarnów, Kraków, Szczecin, Gdynia, Gdańsk, Częstochowa, Łódź.

IV wizyta (1-9 VI 1991):

Koszalin, Rzeszów, Przemyśl, Lubaczów, Kielce, Radom, Łomża, Białystok, Olsztyn, Włocławek, Płock, Warszawa.

(13-16 VII 1991):

Kraków, Wadowice, Częstochowa.

V wizyta (22 V 1995):

Skoczów, Bielsko Biala, Żywiec.

VI wizyta (31 V - 9 VI 1997):

Wrocław, Legnica, Gorzów Wielkopolski, Gniezno, Poznań, Kalisz, Częstochowa, Zakopane, Ludźmierz, Kraków, Dukla, Krosno.

Na czerwiec 1999 roku przewidziana jest kolejna wizyta Ojca Świętego w Polsce, podczas której papież Jan Paweł II odwiedzi prawdopodobnie te diecezje, w których nie był jeszcze podczas poprzednich pielgrzymek do Ojczyzny.

Kalendarium pontyfikatu

8 X 1988	Przemówienie do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy.
28 XI 1988	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Czechami.
20 IV 1989	Audiencja dla delegacji NSZZ „Solidarność” z Lechem Wałęsą.
27 V 1989	Audiencja dla prezydenta USA Geорга Busha.
17 VII 1989	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Polską.
25 VIII 1989	Audiencja dla przedstawicieli Patriarchatu Moskiewskiego.
26 VIII 1989	Mianowanie abp. Józefa Kowalczyka nuncjuszem apostolskim w Polsce.
20 X 1989	Audiencja dla premiera Tadeusza Mazowieckiego.
2 XI 1989	Spotkanie z prymasem Kościoła anglikańskiego Robertem Runcie.
9 II 1990	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Węgrami.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

Synody Biskupów

I Tematy zgromadzeń ogólnych

- 1980 – Rodzina chrześcijańska
- 1983 – Pokuta i pojednanie w misji Kościoła
- 1985 – 20. rocznica zakończenia soboru Watykańskiego II
- 1987 – Powołanie i misja świeckich w Kościele i świecie
- 1990 – Formacja kapłanów we współczesnym świecie.
- 1994 – Życie konsekrowane i jego misja w Kościele i świecie

II Zgromadzenia specjalne:

- 1980 poświęcone Holandii
- 1991 poświęcone Europie
- 1994 poświęcone Afryce
- 1995 poświęcone Libanowi
- 1997 poświęcone Ameryce
- 1998 poświęcone Azji

W najbliższym czasie przewidziane są dwa zgromadzenia specjalne poświęcone problemom ewangelizacyjnym Oceanii i – po raz drugi już – Europie oraz zwyczajne (ogólne) na temat: Biskup służy Ewangelii, aby nieść nadzieję światu.

Kalendarium pontyfikatu

13 III 1990	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z ZSRR.
19 IV 1990	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Czechosłowacją.
15 V 1990	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Rumunią.
18 XI 1990	Audjencja dla Michaiła Gorbaczowa.
6 XII 1990	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Bułgarią.
1 I 1991	Ogłoszenie „Roku nauki społecznej Kościoła”.
21 I 1991	Przywrócenie ordynariatu połowego w Polsce.
5 II 1991	Audjencja dla prezydenta RP Lecha Wałęsy.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

KANONIZACJE POLSKICH ŚWIĘTYCH

Dotychczas (do 23 V 1998) papież Jan Paweł II podczas 106 uroczystości beatyfikacyjnych wyniósł na ołtarze 680 wiernych, podczas 34 uroczystości kanonizacyjnych ogłosił 281 nowych świętych. Wśród nich znalazło się 7 nowych świętych polskich oraz 35 nowych błogosławionych odbierających cześć w Kościele w Polsce.

10 X 1982 – św. Maksymilian Maria Kolbe

12 XI 1989 – św. Adam Chmielowski

17 XI 1991 – św. Rafał Kalinowski

21 V 1995 – św. Jan Sarkander

2 VII 1995 – św. Melchior Grodziecki

8 VI 1997 – św. Królowa Jadwiga

10 VI 1997 – św. Jan z Dukli

W najbliższym czasie przewidziana jest kanonizacja bł. Kingi oraz pochodzącej z Wrocławia Edyty Stein.

BEATYFIKACJE POLSKICH (I ZWIĄZANYCH Z POLSKĄ) BŁOGOSŁAWIONYCH

20 VI 1983 – bł. Urszula Ledóchowska

1986 – bł. Królowa Jadwiga

1 V 1987 – bł. Edyta Stein

10 VI 1987 – bł. Karolina Kózkówna

14 VI 1987 – bł. Michał Kozal

28 VI 1987 – bł. Jerzy Matulewicz

16 X 1988 – bł. Honorat Koźmiński

23 IV 1989 – bł. Franciszka Siedliska

2 VI 1991 – bł. Sebastian Pelczar

5 VI 1991 – bł. Bolesława Lament

9 VI 1991 – bł. Rafał Chyliński

13 VIII 1991 – bł. Aniela Salawa

18 IV 1993 – bł. Stanisław Kazimerczyk

– bł. Angela Truszkowska

– bł. Faustyna Kowalska

16 V 1993 – bł. Kolumba Gabriel

23 VI 1996 – bł. Bernard Lichtenberg

6 X 1996 – bł. Wincenty Lewoniuk i 12

Męczenników Podlaskich

– bł. Marcelina Darowska

6 VI 1997 – bł. Bernardyna Maria Jabłońska

– bł. Maria Karłowska

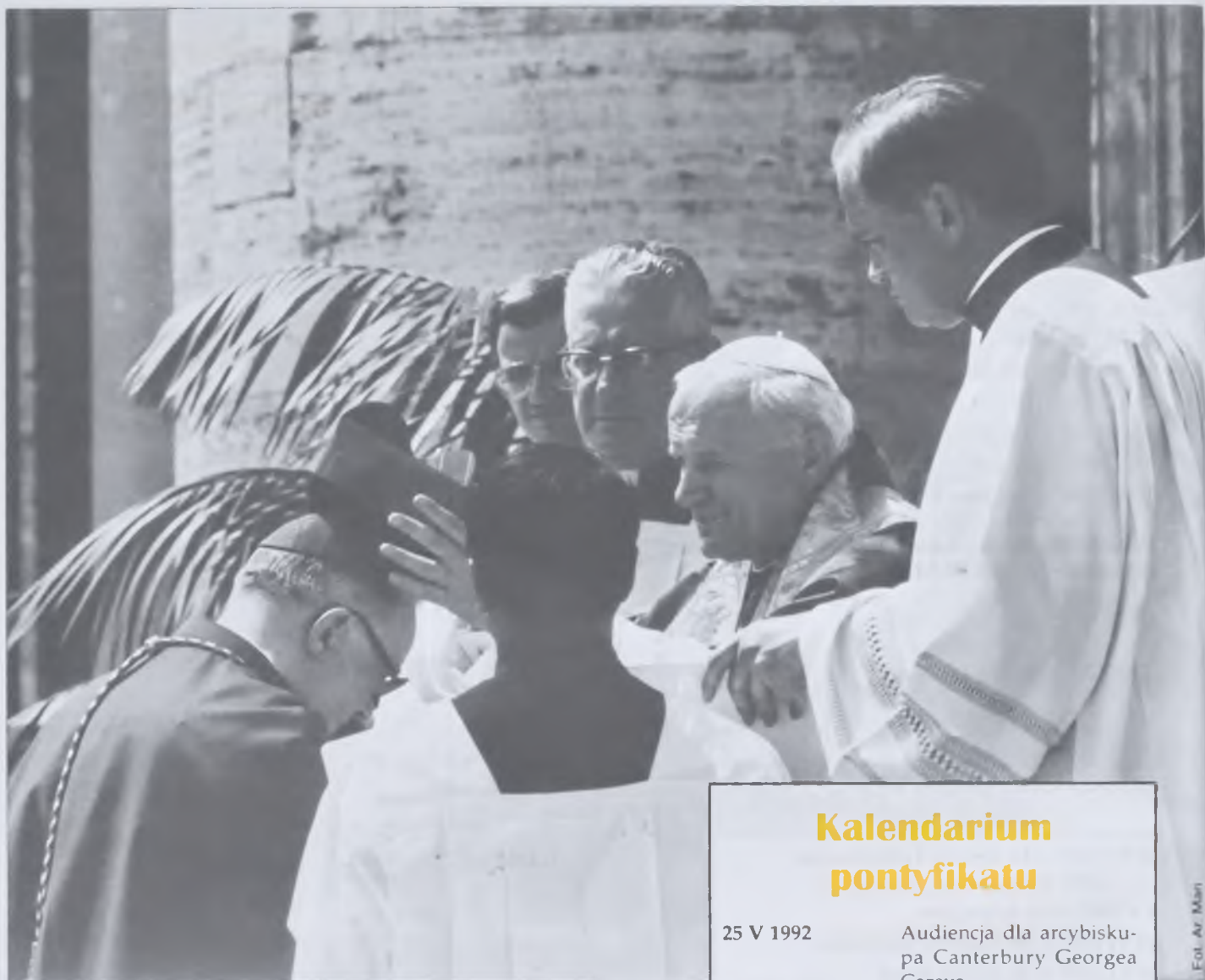
Wkrótce odbędą się beatyfikacje kolejnych Polaków: Józefy Hordaszewskiej, Reginy Protmann i Edmunda Bojanowskiego.

Kalendarium pontyfikatu

7 IX 1991	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Albanią.
18 X 1991	Promulgacja Kodeksu Prawa Kanonicznego Kościołów wschodnich.
8 XI 1991	Audycja dla prezydenta USA Geорга Busha.
7 XII 1991	Nabożeństwo ekumeniczne w intencji jedności Europy.
20 XII 1991	Audycja dla prezydenta Rosji Borysa Jelcyna.
8 II 1992	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych ze Słowenią, Chorwacją i Ukrainą.
25 III 1992	Reorganizacja struktur organizacyjnych Kościoła w Polsce.
4 IV 1992	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Mongolią.
13 V 1992	Ustanowienie Międzynarodowego Dnia Chorego.
23 V 1992	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Armenią, Azerbejdżanem, Gruzją i Moldawią.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

Nowi kardynałowie

Podczas swego pontyfikatu papież Jan Paweł II podczas siedmiu dotychczasowych konsystorzów mianował 158 nowych kardynałów, w tym pięciu biskupów polskich oraz trzech biskupów polskiego pochodzenia. Podczas pierwszego konsystorza, 30 VI 1979 mianował 14 kardynałów, w tym m.in. kard. Franciszka Macharskiego z Krakowa i rezydującego stale w Rzymie kard. Władysława Rubina. Na drugim konsystorzu, 2 II 1983 wśród 19 nowych kardynałów (w tym jeden „in pectore”) znalazł się kard. Józef Glemp, prymas Polski. W czasie trzeciego konsystorza nominację otrzymało 28 nowych kardynałów, w tym kard. Henryk Gulbinowicz z Wrocławia i rezydujący stale w Rzymie kard. Andrzej Deskur. 28 VI 1988 wśród 25 nowych kardynałów nominację otrzymał kardynał polskiego pochodzenia, Edmund Szoka z Detroit (USA). Na konsystorzu 28 VI 1991 mianowanych zostało 22 nowych kardynałów. 26 XI 1994 zaś wśród 30 kolejnych kardynałów był także Polak, kard. Kazimierz Świątek z Białorusi oraz kardynał polskiego pochodzenia, Adam Maida z Detroit (USA). Na ostatnim z dotychczasowych konsystorzów 21 II 1998 swe nominacje otrzymało 20 kardynałów, w tym kard. Adam Kozłowiecki, polski misjonarz z Zambii. Poza konsystorzami, na których mianowani byli nowi kardynałowie odbyły się również cztery plenarne zgromadzenia (1979, 1982, 1985, 1991) Kolegium Kardynalskiego poświęcone aktualnym problemom życia Kościoła.

Kalendarium pontyfikatu

25 V 1992	Audiencja dla arcybiskupa Canterbury Georgea Careya.
25 VI 1992	Zatwierdzenie nowego Katechizmu Kościoła katolickiego.
29 VI 1992	Audiencja dla Patriarchy ekumenicznego Konstantynopola Bartłomieja I.
27 VII 1992	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Kirgistanem.
17 X 1992	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Kazachstanem i Uzbekistanem.
12 XI 1992	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Białorusią.
9-10 I 1993	Światowy Dzień Modlitw o pokój w Asyżu.
11 VI 1993	Audiencja dla prawosławnego patriarchy Etiopii.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

Biskupi polscy

Papież Jan Paweł II podczas swego pontyfikatu mianował dotychczas 76 nowych biskupów polskich, którzy posiadają swoje urzędy w strukturach Konferencji Episkopatu Polski. W tej liczbie mieści się 23 nowo mianowanych biskupów ordynariuszy oraz 55 biskupów pomocniczych. Dziewięciu biskupów pomocniczych, w tym siedmiu mianowanych przez swych poprzedników, Papież wyniósł na urzędy biskupów diecezjalnych. Większość pełniących obecnie swe funkcje biskupów polskich otrzymało swą nominację z rąk papieża Jana Pawła II. Obecnie tylko dwóch spośród polskich ordynariuszy (kard. H. Gulbinowicz we Wrocławiu i bp A. Nosol w Opolu) oraz dziewięciu biskupów pomocniczych mianowanych zostało na swe urzędy wcześniej, przez papieża Pawła VI. Poza wyżej wymienionymi Ojciec Święty mianował też biskupami kilku innych polskich duchownych pełniących swe funkcje poza strukturą organizacyjną Kościoła w Polsce w różnych krajach świata.

Kalendarium pontyfikatu	
28 VII 1993	Podpisanie konkordatu między Stolicą Apostolską a Polską.
30 XII 1993	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Republiką Wysp Marshalla.
1 I 1994	Powołanie Papieskiej Akademii Nauk Społecznych.
16 II 1994	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Surinamem.
1 III 1994	Powołanie Papieskiej Obrony Życia.
4 III 1994	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Jordanią.
5 III 1994	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z RPA.
25 III 1994	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Kambodżą.
29 IV - 27 V 1994	Pobył Papieża w poliklinice Gemmelli.
13-14 VI 1994	Nadzwyczajny konsystorz kardynałów poświęcony obchodom Wielkiego Jubileuszu Roku 2000.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

Trzebnica, 16 października '78

Sanktuarium św. Jadwigi w Trzebnicy zostało 16 października 1978 r. w sposób wyjątkowy związane z wydarzeniem o najważniejszym znaczeniu w dziejach naszego Narodu i Kościoła.

W pamiętne dni od 14 do 16 października 1978 roku odbywało się w Rzymie konklawe. Już przez to było ono wyjątkowe, że odbywało się w tym samym roku po raz drugi, z powodu nagłej i zupełnie niespodziewanej śmierci papieża Jana Pawła I. Jego pontyfikat trwał zaledwie 33 dni.

Od soboty 14 października, zebrany na konklawe kardynałom, towarzyszyły gorące modlitwy wiernych całego świata.

O dobry wybór nowego Namiestnika Chrystusowego modlili się rów-

niez, nie mniej gorąco, pielgrzymi i wierni bardzo licznie zebrani w sanktuarium św. Jadwigi w Trzebnicy na dorocznych uroczystościach jadwiżeńskich.

Pierwsze głosowania kardynałów, w niedzielę 15 października, nie przyniosły oczekiwanego wyniku.

W poniedziałek 16 października, cały Kościół zanosil prośby do Boga o wybór nowego papieża, za wstawiennictwem św. Jadwigi Śląskiej – patronki dnia.

Bazylika Trzebnicka – miejsce grobu Świętej – jak to zazwyczaj bywa w dniu odpustu, tętniła swoją własną, niepo-

Kalendarium pontyfikatu

15 VI 1994	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Izraelem.
20 VII 1994	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Venues.
24 VIII 1994	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Królestwem Tonga.
8 IX 1994	Zamiast niedoszłej do skutku wizyty Ojca Świętego w Sarajewie – dzień modlitw o pokój na Bałkanach.
8-9 X 1994	Międzynarodowe spotkanie rodzin z Ojcem Świętym w Rzymie.
19 X 1994	Prezentacja książki „Przekroczyć próg nadziei”.
11 XI 1994	Deklaracja chrystologiczna Jana Pawła II i patriarchy asyryjskiego Mara Dinkhę IV.

wtarzalną atmosferą. W rozmowach wśród licznie napływających pielgrzymów dało się słyszeć stale powracający jeden temat – wybór nowego papieża. Znaleźli się i tacy, którzy śmiało powtarzali swoje przypuszczenia: *zobaczycie, św. Jadwiga da nam dzisiaj nowego papieża.*

Jak pamiętamy, przedpołudniowe głosowanie tamtego dnia nie dało spodziewanego rezultatu. Trzeba było jeszcze poczekać. Po południu tego dnia, miały się odbyć przecież jeszcze dwa głosowania. Czekaliśmy więc. Tymczasem pielgrzymi z dalszych stron zaczęli powoli opuszczać trzebnickie sanktuarium.

O godzinie 18⁰⁰ rozpoczęły się w bazylice św. Jadwigi uroczyste nieszpory, a po nich była zapowiedziana Msza św. z kazaniem – ostatni akcent odpustowych uroczystości.

XX lat pontyfikatu

Wielu trzebniczian, którzy już rano uczestniczyli we Mszy św., zasiadło w domach przy radiodbiornikach z napięciem czekając na wiadomość z Wiecznego Miasta.

O godzinie 18¹⁸ dotarła do nas pierwsza pomyślna informacja: nad kaplicą Sykstyńską ukazał się biały dym — zwiastun dokonanego wyboru nowego papieża.

Mocniej zabiły serca wierzących całego świata. Mocniej zabiły serca tych przy grobie św. Jadwigi. Spełniły się słowa: *św. Jadwiga da nam dzisiaj nowego papieża.*

Wiadomość o wyborze jak błyskawica obiegła cały świat. Dotarła też do trzebnickiej plebani — domu zakonnego Księży Salwatorianów. W pokoju przełożonego ks. Mariana Madlewskiego zebrało się kilku współbraci. Zaczęli wymieniać nazwiska tych, o których mówiono się, że wybór padnie właśnie na nich. Odgadywanie nazwiska nowo wybranego Namiestnika Chrystusowego przerwał nagle donośny głos z radia, nie żyjącego już dzisiaj, kardynała Pericle Felici:

Annuntio vobis gaudium magnum: Habemus papam! Wszystkie zebranych ogarnęła radość. Kardynał mówił dalej: Eminentissimum ac Reverendissimum Dominum... — tu kardynał Felici na chwilę przerwał i następnie powtórzył: Dominum Carolum.... Ktoś z zebranych szybko dorzucił — Confalonieri, a kardynał Felici kontynuował: Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem Wojtyła!

Zaległa cisza. Zdziwiło nas, że kard. Felici, nazwisko to, tak nam znajome, wypowiedział stosunkowo poprawnie.

☞ **Dokończenie na str. 16**

Kalendarium pontyfikatu

21 XII 1994	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Macedonią.
10 IV 1995	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Kiriabati.
16 VI 1995	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Andorą.
27-30 VI 1995	Wizyta patriarchy Konstantynopola w Rzymie.
15 VII 1995	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Erytreą.
9-10 IX 1995	Spotkanie Jana Pawła II z młodzieżą Europy w Loretto.
5 X 1995	Przemówienie podczas zgromadzenia ogólnego ONZ.

Z życia Kościoła w świecie

- Kongregacja do spraw Kanonizacyjnych rozpatruje obecnie kandydatury 3,2 tys. Katolików — ofiar prześladowań ze strony reżimów komunistycznych w swoich krajach.
- Przewodniczący Papieskiej Rady Popierania Jedności Chrześcijan kardynał Edward Cassidy otrzymał 24 sierpnia wyróżnienie im. Sigmunda Sternberga za zaangażowanie na rzecz dialogu katolicko-żydowskiego.
- Administrator apostolski dla katolików europejskiej części Rosji arcybiskup Tadeusz Kondrusiewicz rekonsekwował kościół Niepokalanego Poczęcia NMP w Permie na Uralu. Prawosławny arcybiskup permski i solikamski Atanazy podarował miejscowym katolikom ikonę Matki Bożej.
- W auli Politechniki Lwowskiej otwarto 23 sierpnia br. Sobór Biskupów Kościoła Greckokatolickiego, poświęcony roli świeckich. Uroczystej liturgii otwierającej Sobór przewodniczył biskup pomocniczy archidiecezji wrocławskiej Lubomir Anzar.
- Modlitwy w świątyniach różnych wyznań oraz wielka procesja na centralnym placu Bukaresztu zakończyły 1 września 12. Międzynarodowe spotkanie modlitewne w intencji pokoju na świecie. Przed rozpoczęciem procesji ze światłami, w której uczestniczyło kilka tysięcy osób, zostało odczytane orędzie Jana Pawła II.
- Stolica Apostolska opublikowała dokument roboczy dla Specjalnego Synodu Biskupów dla Oceanii, który odbędzie się w dniach 22 listopada do 14 grudnia br. pod hasłem „Jezus Chrystus a ludy Oceanii. Kroczyć Jego drogą, głosić Jego prawdę, żyć Jego życiem”.
- Biskupi Słowacji sprzeciwili się przywróceniu kary śmierci w ich kraju. W opublikowanym 1 września oświadczeniu Episkopat Słowacji wyraził ubolewanie z powodu coraz częściej powtarzanych żądań o przywrócenie najwyższego wymiaru kary.
- W Detroit zainicjowano kampanię przeciwko legalizacji eutanazji. Początek dał jej protest miejscowego biskupa kardynała Adama Maida. Wezwał on swoich księży, aby w homiliach poruszali tę kwestię oraz zachęcali do uczestnictwa w wielkim zgromadzeniu zwanym Nurtem Życia, które odbędzie się 4 października w tamtejszej Bazylice.
- Amerykańska sekretarz stanu Madeleine Albright spotkała się z przewodniczącym Konferencji Biskupów Chorwackich, arcybiskupem Zagrzebia Jospem Bozanicem. Podczas spotkania omówiono aktualną sytuację na Bałkanach oraz rolę wspólnot religijnych w życiu publicznym.
- Znany aktor amerykański Bill Cosby przekazał na rzecz fundacji „Seeds of Hope” (Nasiona Nadziei) należącej do diecezji Denver 20 tys. dolarów. Fundacja zajmuje się finansowaniem nauki ubogiej młodzieży w szkołach katolickich.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

Trzebnica, 16 października '78

 Dokończenie ze str. 15

Wiadomość była tak nieoczekiwana, że wielka cisza, jaka w tej chwili zaległa również na placu św. Piotra, nie zdziwiła nas. Dziennikarze i zebrani tam ludzie z pewnością pytali: Kto to jest?

Tymczasem u nas w Trzebnicy radość nappełniła nasze serca. Radość tak wielka, że trudno ją było w pierwszej chwili wyrazić. Jedni spoglądali na drugich pragnąc wyczytać w ich oczach to, czego słowami nie dało się wypowiedzieć. Ale już po chwili zrobiło się bardzo głośno. Każdy pragnął coś powiedzieć. Z trudem można było zrozumieć dalszy komentarz radiowy. Na ten właśnie moment przyszedł z bazyliki do domu dziekan trzebnicki i kustosz sanktuarium od 1945 roku – ks. Wawrzyniec Bochenek (†1996). Z pewnością był ciekawy wyniku popołudniowych głosowań kardynałów. Jeszcze był na schodach, kiedy przekazano mu wiadomość o wyborze kardynała Karola Wojtyły na papieża. Upewniwszy się co do jej prawdziwości, bardzo wzruszony powrócił pospiesznie do bazyliki pragnąc podzielić się wiadomością z tymi, którzy w tym czasie trwali na modlitwie. Trafiał na moment chyba najbardziej sprzyjający. Właśnie diakon asystujący podczas Mszy św. czytał Ewangelię. Kaznodzieja czekał już gotowy do przemawiania.

Ks. Dziekan, po wysłuchaniu słów Ewangelii, przeprosił ks. kaznodzieję i przed nim poszedł do ambonki. Drżącym głosem zaczął mówić do mikrofonu: *przekazuję Wam radosną wiadomość, mamy nowego papieża! Wśród wiernych zrobiło się zupełnie cicho. Po chwili tej uroczystej ciszy, zmaconej chyba tylko biciem ludzkich serc, ks. Dziekan kontynuował: do tej radości dochodzi jeszcze druga przekraczająca nasze oczekiwania.*

kiwanie. Papieżem został wybrany nasz rodak, arcybiskup krakowski kardynał Karol Wojtyła! Wszystkich zebranych ogarnęło wielkie wzruszenie. Ludzie nie wytrzymali i mimo powagi miejsca, w bazylice zerwała się burza gorących oklasków. Dalszemu celebrowaniu Mszy św. towarzyszył już do końca nastroj wielkiego wzruszenia. W oczach pojawiły się łzy.

W ten wieczór hymn dziękczynienia: *Ciebie, Boże, wystawiamy...*, który śpiewano przed grobem św. Jadwigi na zakończenie uroczystości odpustowych, miał jakiś szczególny wydźwięk. Ciebie, Boga, wystawiamy... za tak wspaniały i niepojęty dar, dany dzisiaj nam wszystkim.

Św. Jadwiga Śląska, czczona od wieków przez Polaków, stała się patronką dnia wyboru pierwszego Polaka na Stolicę Piotrową.

Odtąd bazylika w Trzebnicy stała się miejscem, gdzie przed grobem św. Jadwigi wielu modli się gorąco w intencji Papieża.

Szczególny akcent papieski nadano corocznym uroczystościom odpustowym w Trzebnicy. Październikowe jadwiżańskie uroczystości trwają zawsze kilka dni. W tych dniach Jan Paweł II zajmuje szczególne miejsce w sercach i modlitwach licznie napływających do Trzebnicy pielgrzymów. Już z daleka wita wszystkich z portretu gigantycznych rozmiarów umieszczonego wysoko na wieży. Wydaje się, jak gdyby wszystkich zdążających do grobu św. Jadwigi chciał przygarnąć szeroko rozwartymi ramionami do swego wielkiego serca. I chociaż z portretu nie może przemówić, to napis umieszczony poniżej przemawia Jego słowami: *mam szczególne prawo do Waszych serc i Waszej modlitwy.*

KS. ANTONI KIEŁBASA SDS

Kalendarium pontyfikatu

14 XII 1995	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Mozambikiem.
31 V 1996	Reorganizacja struktur Kościoła obrządku greckokatolickiego w Polsce.
15 VI 1996	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Tadżykistanem.
6-7 VII 1996	Uroczyste obchody 400-lecia Unii Brzeskiej w Rzymie.
10 VII 1996	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Turkmenistanem.
30 VII 1996	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Sierra Leone.
6-15 VIII 1996	Pobyt w Poliklinice Gemelli.
27 X 1996	Uroczyste obchody 350-lecia Unii Użhorodzkiej.
1 XI 1996	50-lecie święceń kapłańskich Ojca Świętego.
15 XI 1996	Prezentacja książki „Dar i tajemnica”.
3-5 XII 1996	Wizyta prymasa Kościoła anglikańskiego abp. Georgea Careya w Watykanie.
23-26 I 1997	Wizyta ormiańskiego Katoликosa Cylicji Arama I Keshishiana.
10 III 1997	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Libią.
11 VI 1997	Nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Gujaną.
2-6 X 1997	II światowe spotkanie rodzin z Ojcem Świętym w Rio de Janeiro.
19 X 1997	Ogłoszenie św. Teresy od Dzieciątka Jezus doktorem Kościoła.
23 II 1998	Ratyfikacja konkordatu między Stolicą Apostolską a Polską.
30-31 V 1998	Światowe spotkanie ruchów kościelnych z Ojcem Świętym.

XX lat pontyfikatu

ZAPROSZENIE

METROPOLITY WROCŁAWSKIEGO NA UROCZYSTOŚCI DWUDZIESTOLECIA PONTYFIKATU OJCA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II

Umiłowani w Panu archidiecezjanie, Każdego roku przed uroczystością św. Jadwigi kieruję do Was gorące słowa zachęty, byście przybywali w pielgrzymkach do Jej Grobu w Trzebnicy. W tym roku istnieją szczególne powody, dla których winniśmy jak najliczniej, w atmosferze głębokiego skupienia i modlitwy, wypełnić Sanktuarium Świętej Patronki Ziemi Śląskiej. Bowiem 16 października br. mija dwadzieścia lat od powołania ówczesnego Metropolity Krakowskiego – ks. kard. Karola Wojtyły na Stolicę św. Piotra.

W pamiętne dni, od 14 do 16 października 1978 r., odbywało się w Rzymie konklawe, po śmierci Jana Pawła I. Zebraniem, w kaplicy Sykstyńskiej na Watykanie, kardynałom towarzyszyły gorące modły wiernych z całego świata. W tych dniach, o światło Ducha Świętego dla powołujących nowego Namiestnika Chrystusowego, modlili się także pielgrzymi zebrani bardzo licznie w Trzebnicy, na uroczystościach ku czci swojej Patronki. W poniedziałek 16 października, w liturgiczny dzień św. Jadwigi, w rozmowach napływających wciąż pielgrzymów powracał nieustawicznie jeden temat: wyboru Ojca Świętego. A gdy wieczorem tego dnia obiełga świat wiadomość, że kolejnym Biskupem Rzymu, następcą św. Piotra został wybrany Metropolita Krakowski, radość przepełniła nasze serca. Radość tak wielka, że w pierwszej chwili trudno ją było wyrazić.

Święta Jadwiga Śląska, czczona od wieków w naszym Narodzie, została więc Patronką dnia wyboru pierwszego Polaka na Stolicę Piotrową. Odtąd bazylika w Trzebnicy stała się miejscem, gdzie przed Grobem Księżnej Śląska, w każdej porze roku, wielu modli się gorąco w intencjach Jana Pawła II. Szczególny akcent papieski nadano corocznym Jadwiżańskim uroczystościom odpustowym w Trzebnicy. Trwają one zwykle kilka dni, w czasie których Osoba i apostolska działalność Następcy św. Piotra zajmują zawsze wyjątkowe miejsce w sercach i modlitwach pielgrzymów.

Prosił o te modlitwy sam Ojciec Święty w liście skierowanym do mnie z okazji pierwszej rocznicy swego wybo-

ru. Pisał wówczas Papież: „Dziś, gdy upływa pierwszy rok mojego pontyfikatu, tak bardzo leży mi na sercu, aby usilnie prosić św. Jadwigę, by swoim wstawiennictwem pomagała skutecznie w tej ogromnie trudnej służbie zleconej mi przez Boga, przed którego miłością, mądrością i wiedzą chyłę czoło, w kornym wyznaniu powtarzając za Apostołem Pawłem: *Jakże niezbadane są Jego wyroki i nie do wysledzenia Jego drogi* (Rz 11, 33). Przy tej sposobności, chciałbym powierzyć w szczególności tej potężnej i niezawodnej Obrończynie chrześcijan cały Boży Lud, zarówno ten w Archidiecezji Wrocławskiej, jak i ten zamieszkujący ziemię Śląska. Do wszystkich kieruję też słowa ojcowskiej zachęty, aby mianowicie z niezachwianą wiernością, jaka wyróżnia Polskę, każdy w swoim zakresie starał się usilnie naśladować przedziwne i sławne wzory pobożności i męstwa tak wielkiej Patronki, a także inne cnoty, które zdobią chrześcijanina.

Z radością pragnę w końcu – pisać dalej Ojciec Święty – wyrazić wdzięczność za wszystkie modlitwy zanoszone przez wiernych za mnie do Boga Wszechmogącego w Trzebnickim Sanktuarium za przyczyną św. Jadwigi.”

Kardynał Karol Wojtyła, już jako Metropolita Krakowski, był związany głęboko z Archidiecezją Wrocławską. Często uczestniczył w uroczystościach kościelnych organizowanych we Wrocławiu. Był chętnie słuchanym kaznodzieją, wykładowcą i prelegentem. Spotykał się z kapłanami, alumnami, młodzieżą i dorosłymi. Jego nazwisko, umieszczane w programach różnych spotkań, było silnym magnesem przyciągającym wielu ludzi. Kardynał Krakowski wspierał też wydatnie wysiłki Episkopatu Polski podejmowane na rzecz pełnej normalizacji organizacji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i Północnych.

Swoje wizyty w Stolicy Dolnego Śląska łączył wielokrotnie z nawiedzaniem Sanktuarium św. Jadwigi. Trzebnica leżąca na szlaku: północ-południe, zaprasza wszystkich podróżujących w progi „gościnnego domu” Pani Ziemi Śląskiej. Ile razy wchodził w jego progi kard. Karol Wojtyła

Z życia Kościoła w Polsce

● Program obchodów Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 w Polsce był jednym z głównych punktów programu spotkania biskupów diecezjalnych na Jasnej Górze w dniu 25 sierpnia br.

● „Dojrzewanie czasu” to najnowsza książka traktująca o najnowszej historii i dziejach Polski i Kościoła w Polsce. Autorem książki jest Nuncjusz Apostolski w Polsce arcybiskup Józef Kowalczyk. Umieści w niej między innymi dokumenty związane ze wznowieniem stosunków dyplomatycznych między Polską a Stolicą Apostolską.

● Nowym biskupem pomocniczym archidiecezji katowickiej został mianowany 26 sierpnia dotychczasowy wikariusz generalny ks. infułat Stefan Cichy. Biskup nominat ma 59 lat i specjalizował się między innymi w dziedzinie liturgii.

● 80. rocznicę urodzin obchodził 23 sierpnia na Jasnej Górze ks. prałat Zdzisław Peszkowski, kapelan Rodzin Katyńskich i Pomordowanych na Wschodzie. Jubilat wraz z gronem przyjaciół przewodniczył liturgii Mszy św. w kaplicy Matki Bożej.

● Rekordowa liczba kandydatów zgłosiła się do Seminarium Duchownego w Tarnowie. Do tej pory przyjętych zostało 67 kandydatów. Na drugi termin egzaminów dokumenty złożyło już 10 chętnych. W nowym roku akademickim na wszystkich latach w Wyższym Seminarium Duchownym w Tarnowie będzie studiować ponad trzystu alumnów.

● Metropolita Lubelski abp Józef Zyciński ukończył 50 lat. Jest absolwentem WSD w Częstochowie. Święcenia kapłańskie przyjął 21 maja 1972 roku. Studiował na PAT w Krakowie oraz za granicą. 29 września 1990 r. Ojciec Święty Jan Paweł II mianował ks. prof. Józefa Zycińskiego biskupem Tarnowskim. Jest przewodniczącym Rady Apostolstwa Świeckich Episkopatu oraz twórcą Krajowej Rady Katolików Świeckich. Jest znanym filozofem, pisarzem i publicystą.

● W siedzibie Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie odbyło się 1 września robocze spotkanie przedstawicieli rządu RP i Episkopatu. Tematem rozmów był dialog katolicko-żydowski i polsko-żydowski oraz kwestia rozwiązania konfliktu zaistniałego wokół krzyży na Żwirowisku.

● Księża diecezjalni, zakonnice i zakonnicy rozpoczęli 2 września w Warszawskim Centrum Formacji Misyjnej przygotowania do pracy w krajach Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

ZAPROSZENIE

☞ Dokończenie ze str. 17

– nie sposób dzisiaj sprawdzić. Jedno jest pewne, więź łącząca Jana Pawła II ze św. Jadwigą Śląską nie zrodziła się w chwili Jego powołania na Stolicę św. Piotra. Istniała ona już dawno, a w dniu 16 października 1978 roku zostałaznaczona wieczną pieczęcią Bożej Opatrzności.

Umiłowani w Panu Archidiecezjanie! Przez wszystkie lata pontyfikatu Jana Pawła II, z wielkim pietyzmem śledzimy Jego apostolską działalność i wspieramy Go naszymi modlitwami w szczytnej służbie Kościołowi Świętemu i całej rodzinie ludzkiej. W sposób szczególny przeżywalismy wszystkie Jego pielgrzymki do Ojczyzny. W czasie pierwszego pobytu Ojca Świętego we Wrocławiu na Partynicach i w Katedrze, w dniu 21 czerwca 1983 r., dziękowalismy Mu za dowody ojcowskiej życzliwości i miłości, pamięci i troski o nas w czasie bolesnych doświadczeń stanu wojennego. Z otwartymi sercami przy-

mowalismy wówczas Jego Słowa o św. Jadwidze, niewieście dzielnej (por. Prz 31, 10), niewieście ośmiu błogosławieństw, która przykładem własnego życia uczy nas, jak realizować w codziennym trudzie program Ewangelii Jezusa Chrystusa.

Bracia i siostry! Nadal są w naszym żywym przeżyciu związane z 46. Międzynarodowym Kongresem Eucharystycznym i drugą pielgrzymką Ojca Świętego do naszego miasta. Bogactwo treści zawarte w apostolskim nauczaniu Jana Pawła II, skierowanym do nas w owych dniach, będzie długo jeszcze ożywiało naszą religijną refleksję.

Zbliżające się uroczystości ku czci św. Jadwigi, zbiegające się z dwudziestolecie pontyfikatu Jana Pawła II, pragniemy przeżyć w atmosferze szczególnej duchowej łączności z Namiestnikiem Chrystusa. Razem z całym Kościołem, przez wstawiennictwo św. Jadwigi – Pani Trzebnicy i Śląska, będziemy

dziękować Bogu za apostolską służbę Ojca Świętego, budzącą w świadomości świata nową wiosnę chrześcijaństwa; będziemy dziękować za ocalenie życia Jana Pawła II, za Jego encyklikę, za Katechizm Kościoła Katolickiego i za ten wielki potencjał nadziei, którą Piotr naszych czasów ustawicznie wlewa w serca ludzi dobrej woli. Będziemy też polecać Bogu wszystkie intencje Ojca Świętego, wśród których troska o właściwe przygotowanie świata na Wielki Jubileusz Roku 2000 zajmuje naczelną miejsce. Obejmujemy modlitwą problem powołań kapłańskich i zakonnych oraz działalność misyjną Kościoła. Obejmujemy modlitwą rodziny, by –

umocnione wstawiennictwem św. Jadwigi – umiały wychowywać młode pokolenia w duchu wierności wartościom chrześcijańskim i szczytnym tradycjom naszego Narodu. Będziemy się również modlić w intencjach młodzieży i dzieci, aby wyrastały w duchu współodpowiedzialności za Kościół Święty i za dobro wspólne naszego ojczyzastego domu.

Pierwszy dzień obchodów odpustowych w Trzebnicy przypada w tym roku na piątek, 16 października, liturgiczny dzień św. Jadwigi i dwudziestą rocznicę wyboru Jana Pawła II. Na godz. 10 zapraszamy do Trzebnicy pielgrzymów z następujących dekanatów: Brzeg-Południe, Brzeg-Północ, Bystrzyca Kłodzka, Dzierżoniów-Południe, Dzierżoniów-Północ, Jelcz-Laskowice, Kąty Wrocławskie, Kłodzko, Kudowa Zdrój, Łądek Zdrój, Malczyce, Międzylesie, Namysłów, Nowa Ruda, Oleśnica-Wschód, Oleśnica-Zachód, Oława, Polanica Zdrój, Sobótka, Środa Śląska, Włochy.

Tego samego dnia w godzinach popołudniowych przybędzie do grobu Patronki Śląska pielgrzymka młodzieży duchownej, czyli alumnów wszystkich seminariów oraz nowicjatów i junioratów zakonów i zgromadzeń zakonnych z terenu Archidiecezji.

W sobotę, 17 października, przed południem zgromadzą się w Sanktuarium Trzebnickim ministranci, lektorzy, kantorzy, nadzwyczajni szafarze Komunii św. i członkowie scholi liturgicznych z całej Archidiecezji. W godzinach zaś popołudniowych dotrze do grobu Patronki Śląska piesza pielgrzymka młodzieży pracującej i studiującej.

Niedziela, 18 października, będzie centralnym dniem uroczystości odpustowej. Do udziału w nich zapraszamy wiernych z następujących dekanatów: Borów, Góra Śląska, Kamieniec Żąbkowski, Milicz, Prusice, Strzelin, Świdnica-Wschód, Świdnica-Zachód, Trzebnica, Wiązów, Wołów, Wrocław-Katedra, Wrocław-Śródmieście, Wrocław-Południe, Wrocław-Północ I (Osobowice), Wrocław-Północ II (Psie Pole), Wrocław-Wschód, Wrocław-Zachód (Leśnica), Wrocław Zachód I (Kozanów), Żąbkowice Śląskie, Ziębice.

Na pielgrzymi trud wszystkim Wam, umiłowani Bracia i Siostry, błogosławię z całego serca. Ufam, że przybędziecie licznie do Sanktuarium w Trzebnicy, byśmy wspólnie wzniesli dziękczynne modły do Boga za łaskę pontyfikatu Jana Pawła II.

Ks. Henryk Kardynał Gulbinowicz
Arcybiskup Metropolita Wrocławski

Kościół Ofiarowania NMP w Wadowicach.
Fot. A. Konieczny

XX lat pontyfikatu

Piotr, który jest
Janem i Pawłem

☛ Ciąg dalszy ze str. 3

postmodernistycznemu rozchwianiu i rozmyciu. Wolność stała się dowolnością, a prawda wpadła w niewolę zależności od punktu widzenia lub osiągnęła dno wątpienia. Całe społeczeństwa straciły dzisiaj zdolność widzenia blasku prawdy i piękna dobra. „Człowiek miecza”, Jan Paweł II, całą swoją działalnością, a zwłaszcza pisząc encykliki *Veritatis splendor* i *Evangelium vitae*, jakby cięciem miecza rozdziela pomieszane porządki. Zapewne, to boli, kiedy odbiera się człowiekowi dowolność „panowania” nad prawdą, ale równocześnie uzdrowia, kiedy zawraca się go z drogi wiodącej ku wieży Babel. Choćby bowiem nie wiadomo jak była wyedukowana i wyciemniona ludzkość, nigdy nie będzie panować nad prawdą, którą ustanowił Bóg, nigdy nie będzie skutecznie przesuwane granicy między porządkiem dobra a porządkiem zła. Dziedziny te trzeba jasno rozgraniczać, rozcinać jakby mieczem, przede wszystkim w sobie samym, w przestrzeni swojego sumienia. W ten sposób Papież wkłada miecz Słowa Bożego w nasze ręce i staje się przez to wychowawcą naszych sumień.

Pierwotnie „człowieka miecza”, św. Paweł, także nie starał się schlebiać słuchaczom i adresatom

swych listów, ale przecież rozniósł Dobrą Nowinę po całym ówczesnym świecie. Jakby w ślad za nim Jan Paweł II dotarł w swych pielgrzymkach właściwie do każdego zakątka Ziemi, a w wielu miejscach był kilkakrotnie. Ostrze jego miecza było odczuwalne wszędzie, a jednak wszędzie spotykało się z żywiołowym entuzjazmem. Mimo „dżurnego” narzekania mass mediów, mimo krzywienia się intelektualnych elit, mimo fatalnych prognoz stawianych „na zamówienie” — „człowiek miecza” zawsze spotyka się z serdecznym przyjęciem, a jego słowo — choć często smagające — ze zrozumieniem. Podążając poprzez wielkie aglomeracje miejskie, górskie zacisza, polany w dżunglach czy wielkie polityczne areopagi, wszędzie oddziela zdrowe ziarno prawdy i dobra od plew zarozumiałego mniemania.

Paweł — „człowiek miecza” — którego nie ominął jednak miecz męczeństwa... Normalnie myślącego człowieka może szokować usiłowanie zamachów i dokonany zamach na tego Papieża, który niesie ze sobą orędzie pokoju i miłości. W czym może przeszkadzać światu dobro i ręce, które błogosławią? A jednak: *będziecie w nienawiści u wszystkich z powodu mego imienia...* (Mt 10, 22). Zamach

☛ Dokończenie na str. 20

Z życia Kościoła

Wrocławskiego

● Jubileusz stulecia obchodzi w tym roku Muzeum Archidiecezjalne we Wrocławiu. Z tej okazji w dniach 11 i 12 września odbyły się główne obchody jubileuszu, którym patronował Metropolita Wrocławski kard. Henryk Gulbinowicz. a złożyły się na nie sympozjum, a także liczne koncerty.

● W tegorocznej XVIII Pieszej Wrocławskiej Pielgrzymce na Jasną Górę wzięło udział około 4500 pątników. Pielgrzymim szlakiem podążało między innymi 450 żołnierzy ze Śląskiego Okręgu Wojskowego. Najmłodszy uczestnik pielgrzymki miał zaledwie 13 miesięcy, najstarszy zaś liczył sobie 82 lata.

● Po raz pierwszy od dwudziestu pięciu lat w tym roku w Prowincji Wrocławskiej Bonifratrów odbyły się śluby wieczyste braci. Uroczystość odbyła się 26 sierpnia w kościele klasztornym przy ul. Traugutta we Wrocławiu. Śluby złożyli br. Ryszard Balawender, br. Karol Siembab, br. Andrzej Zawalski.

● 25 sierpnia po długiej i ciężkiej chorobie zmarł we Wrocławiu ks. Henryk Cwiękowski. Urodził się 26 lipca 1905 roku w Grabocinie na Wileńszczyźnie. Święcenia kapłańskie przyjął 24 czerwca 1938 roku w Wilnie. Doczesne szczątki zmarłego kapłana zostały złożone na cmentarzu przy ulicy Bardzkiej.

● Ponad 300 dzieci z rodzin dotkniętych powodzią otrzymało 1 września od Caritas Wrocławskiej wyprawki szkolne. Plecak, przybory do pisania, bloki, zeszyty, farby itp. Trafily do uczniów z Polanicy, Dusznik, Szczytnej Śląskiej, Szlejewy Górnej i Dolnej.

● Jak co roku diakoni i akolici Wrocławskiego Seminarium Duchownego wrzesień spędzali na praktykach duszpasterskich w trzydziestu parafiach archidiecezji. Jest to wielkie doświadczenie i jednocześnie weryfikacja zdobytej wiedzy oraz umiejętności na drodze do kapłaństwa.

● Na przelomie sierpnia i września tradycyjnie swoją pielgrzymkę na Jasną Górę odbyli klerycy trzeciego roku naszego Seminarium. Stanowi ona przygotowanie do przyjęcia stroju duchownego w dniu 8 grudnia br. Pielgrzymkę przewodniczył ks. Wiesław Szczęch. Prefekt Seminarium i opiekun roku.

Intencje Apostolstwa Modlitwy na październik 1998

Intencja ogólna:

Aby chrześcijanie dostrzegali «działanie Ducha Świętego», odkrywając wszędzie «ziarna słowa» Bożego.

Intencja misyjna:

Aby Dzień Misyjny był obchodzony i przeżywany jako dzień solidarności duchowej i materialnej z misją Kościoła na całym świecie.

XX lat pontyfikatu Jana Pawła II

Piotr, który jest
Janem i Pawłem

 Dokończenie ze str. 19

dokonany 13 maja 1981 roku na Ojca św. Jana Pawła II dowodnie świadczy o tym, że jego misja czerpie ze źródeł Jezusa Chrystusa i jest niezmiernie skuteczna, skoro spotyka się z takim oporem zła, aż do chęci fizycznego unicestwienia. Miecz męczeństwa towarzyszy Janowi Pawłowi II wszędzie, gdziekolwiek by się udał, dlatego wszędzie musi być chroniony i osłaniany, bo jest bardzo potrzebny światu i Kościołowi. Jest przecież jego Piotrem...

Człowiek, który jest Piotrem

Człowiek ów ciągle wraca do Rzymu, by dać się krzyżować, usłyszał bowiem kiedyś słowa mandatu dane mu przez Chrystusa: *paś owce moje* (J 21, 17) i wyciągnął ręce, by przyjąć klucze Królestwa niebieskiego, symbol dostępu do dóbr duchowych. Piotr zatem to „człowiek kluczy”, nosiciel autorytetu i władzy. *Tobie dam klucze Królestwa niebieskiego; cokolwiek zwiążesz na ziemi, będzie związane w niebie, a co rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązane w niebie* (Mt 16, 19). Piotr ma więc władzę rozsądzania i przekazywania łaski, dzierży prymat, który w pierwszym rządzie oznacza polecenie i uprawnienie nieustraszonego przekazywania depozytu wiary. Piotr ma utwierdzać braci w wierze (por. Łk 22, 32). Naśladując Chrystusa, Skalę, Kamień Żywy i Pasterza, mającego władzę dopuszczania do Kościoła, czyli ratowania wiernych przed śmiercią przez przekazywanie im życia Bożego, jest każdorazowy Piotr naprawdę „zastępcą” Chrystusa. Na tym właśnie zasadza się jego posłannictwo i wielkość.

Wielkość Jana Pawła II i jego autorytet rodzą się ze szczególnego charyzmatu, jaki został mu dany, charyzmatu związanego z władzą kluczy, ale także dzięki walorom nieprzeciętnej osobowości. Jak bardzo jest on potrzebny ogólnoludzkiej wspólnotie świadczy powaga i szacunek, jakim cieszy się jego posiadacz. Jest to zresztą szacunek nielatywny, bo oparty na pewnej ambivalencji. Postać Jana Pawła II spotyka się, z powodu jego bezkompromisowości, z krytyką ze strony wielu środowisk, a jed-

nak jest on niekwestionowanym przewodnikiem duchowym naszej doby. Do niego zwracają się z prośbą o mediację i to jego głos jest miarodajny w kwestiach nawet nie związanych bezpośrednio ze sprawami Kościoła i Królestwa niebieskiego. Wygląda na to, że Jan Paweł II pełni wobec świata rolę podobną do tej, jaką spełniał św. Jan Chrzciciel wobec Heroda. Ów bowiem *ilekroć go posłyszał, odczuwał duży niepokój, a przecież chętnie go słuchał* (Mk 6, 20). Podobnie i współczesny świat, zwłaszcza ośrodki opiniotwórcze i centra polityczne, czują lęk przed Janem Pawłem II, znając go jako męża prawego i świętego (por. Mk 6, 20). Taka jest charakterystyka owego autorytetu, jakim cieszy się obecny Papież, autorytetu, który przyczynił się przecież do powstania „Solidarności” i obalenia muru berlińskiego. Paradoksalnie Jan Paweł II jest autorytetem dla świata, który zadeklarował, że nie ma żadnych autorytetów, a jednak bez tego jednego szczególnego obejść się nie może. W tym świecie przemocy i gry politycznej generowanej przez bezosobowe siły, jedynie Papież jeszcze wzbudza ozdrowieńczy *timor reverentialis*.

Jednak współczesny Piotr, „człowiek kluczy”, tak jak pierwszy Piotr, swoim autorytetem służy przede wszystkim Kościołowi. Temu środowisku Bożego Zbawienia, które dzisiaj jeszcze ciągle asymiluje ducha Soboru Watykańskiego II. Kościół ów dociera do progów trzeciego tysiąclecia dzięki temu, że Chrystus zbudował go na skale, na Piotrze. Cały czas, także w obecnej niełatwej dobie Kościoła, Papież nie przestaje być jedynym punktem odniesienia, owa skalą i probierzem prawdziwości wiary. Dla jednych nazbyt „postępowy” (integryzm lefebryzmu), dla drugich „wsteczny” (ruch „My jesteśmy Kościołem”), Jan Paweł II — śladem Dobrego Pasterza — nieustannie szuka owiec zagubionych, które oddaliły się na margines Kościoła. Dzięki tej roli człowiek, który jest Piotrem — Jan Paweł II, uczestniczy w trwałej mocy i niewzruszonej wierności Założyciela Kościoła, Jezusa Chrystusa. Funkcję tę pełni Ojciec św. kolegiąlnie we wspólnotie biskupów, a świadczą o tym liczne syno-

dy, które zwołał po to, by Kościół stał się jeszcze skuteczniej obecny we współczesnym świecie, by Słowo Boże nie doznawało uszczerbku, by sakramenty dalej były owocnymi przekazywanymi łaskami.

Ten „człowiek kluczy” jest gotów otworzyć bramę do trzeciego tysiąclecia Kościoła, by ludzie przyszłego czasu znajdowali drogę do źródeł zbawienia. Jego fenomen tłumaczy się dziecięcym zaufaniem Tej, która jest „Bramą nieba”, Maryi, Matce Zbawiciela. *Totus Tuus*, „cały Twój, Maryjo”, to nie tylko zawołanie papieskie, lecz jest to program życia i posługiwania. W ten sposób Jan Paweł II odkrywa obecność Maryi wśród modlącej się wspólnoty kościelnej i wraz z Nią oczekuje powiewu Ducha Świętego, który ma przynieść „wiosnę Kościoła”. Znaki nadchodzącego ożywienia wiary mnożą się szczególnie tam, gdzie pojawia się Piotr naszych czasów, który postawił wszystko na Maryję; właściwie to on, Jan Paweł II, urasta do rangi wielkiego znaku odnowy, a my od dwudziestu lat jesteśmy świadkami i uczestnikami tego procesu. Stąd rodzi się pełna satysfakcji refleksja, że żyjemy w takim czasie Kościoła, kiedy Piotrem jest i Jan, i Paweł.

KS. JANUSZ CZARNY

BOŻA MIŁOŚĆ A GRZECH

W ostatnim numerze „Okruszka” rozważaliśmy tę prawdę niezwykłą i najważniejszą w naszym życiu:

BÓG MIŁUJE CIEBIE I MA WOBEC TWOJEGO ŻYCIA WSPANIAŁY PLAN – CHCE OBDAROWAĆ CIĘ ŻYCIEM W OBFITOŚCI, ŻYCIEM PRAWDZIWYM, PEŁNYM, ŻYCIEM WIECZNYM.

Jeśli tak jest, to
DLACZEGO?

większość ludzi na świecie żyje i postępuje tak, jakby nic o tej prawdzie nie wiedziała?

ludzkość żyje w takim chaosie i oddaleniu od Boga?

ludzie nie czują Bożej Miłości i nie znają Bożego planu?

ty sam

- nie doświadczasz miłości?
- czujesz się samotny, pełen lęku?
- boisz się Boga?
- żyjesz w konflikcie z innymi?

Jest tak, ponieważ:

Natura ludzka jest osłabiona, gdyż człowiek przez swe nieposłuszeństwo zerwał przyjaźń z Bogiem i **pozbawił się** przeżywania Bożej Obecności i Miłości (sam z tego zrezygnował).

Bóg jest ŚWIĘTY, a człowiek – grzeszny. Dzieli ich wielka przepaść. Te strzałki ilustrują, że człowiek ciągle usiłuje osiągnąć Boga, wysiła się, próbuje, ale starania te okazują się nieskuteczne.

To podwójne oddzielenie: od Boga i ludzi jest głównym problemem świata – Twoim.

Drugie prawo duchowego życia mówi:

CZŁOWIEK JEST GRZESZNY, ODDZIELONY OD BOGA I LUDZI WSKUTEK GRZECHU I DLATEGO NIE MOŻE POZNAĆ ANI DOŚWIADCZYĆ BOŻEJ MIŁOŚCI I PRZYJAĆ JEGO PLANU WOBEC SIEBIE.

– Przeczytaj i przemyśl przypowieść z Ewangelii św. Łukasza o synu marnotrawnym (Łk 15, 11-32).

Człowiek został stworzony do szczęścia, lecz z własnej woli wybrał inną drogę życia. „Wszyscy zgrzeszyli i pozbawieni są chwały Bożej” (Rz 3, 23).

Jeśli przyjrzesz się swojemu życiu, zauważysz, że Tobie też łatwiej wybierać inną drogę, drogę grzechu... to grzech oddziela Cię od Boga i sprawia, że nie możesz przeżywać Bożej Miłości. Grzech powoduje PRZEPAŚĆ między Tobą a Bogiem.

– Przeczytaj też i przemyśl przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (Łk 10, 29 -37), a zrozumiesz, że bariery pychy, braku wrażliwości czy obojętności z naszej strony oddzielają nas też od innych ludzi, naszych braci i choć chcemy by było inaczej, nie umiemy sobie z tym poradzić.

Sposób pokonania tej niemożności poznamy, rozważając trzecie prawo w następnym numerze.

Ukochany Różaniec

OJCIEC ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II O RÓŻAŃCU

Jest to modlitwa, którą bardzo ukochałem. Przedziwna modlitwa! Przedziwna w swej prostocie i głębi zarazem. Powtarzamy w niej wielokrotnie te słowa, które Maryja usłyszała z ust Archanioła i z ust swej krewnej Elżbiety. Do tych słów dołączy się cały Kościół. (...) przesuwają się przed oczyma naszej duszy główne momenty z życia Jezusa Chrystusa. Układają się w całokształt tajemnic radosnych, bolesnych i chwalebnych, jakbyśmy obcowali z Panem Jezusem poprzez (...) serce Jego Matki.

Równocześnie zaś w te same dziesiątki Różańca serce nasze może wprowadzić wszystkie sprawy. (...) osobiste, sprawy naszych bliźnich, zwłaszcza tych, (...) o których najbardziej się troszczymy. W ten sposób ta prosta modlitwa różańcowa pulsuje (...) życiem ludzkim.

...

Matko Boska Różańcowa
zatroskana nami
stoisz w mgle październikowej
miękkiej — jak aksamit

Zyszasz rosę błogosławieństw
Dobra Matko nasza
i codziennie przy Różańcu
laski nam wypraszasz

Na paciorkach różańcowych
odmawiamy stale
pozdrowienie Archanioła
a Ty Boga chwalisz

Matko Boska Różańcowa
wstawiaj się u Syna
za Polaków, za świat cały
za każdą rodzinę.

[E.K.]

...

Święty Ludwik Marla Grignon
de Montfort powiedział kiedyś:

Zbawienie świata rozpoczęło się od »Zdrowaś

Maryjo« więc zbawienie każdego człowieka również związane jest z tą modlitwą (...). Sprawi ona także że, jeśli ją nabożnie będziemy odmawiać, zakiełkuje w naszych duszach słowo Boże i wyda owoc żywota Jezusa Chrystusa. Błagam was (...) usilnie przez miłość, którą ku wam w Jezusie i Maryi noszę, (...) **ODMAWIAJCIE CODZIENNIE RÓŻAŃCIEC**, a w chwili śmierci błogosławić będziecie dzień i godzinę kiedyście mi uwierzyli.

Kochani

Siostrzyczko i Braciszku!

Mamy październik! Jeśli Twój różaniec schowany jest głęboko w szufladzie, koniecznie go odszukaj i umieść przy łóżku, aby codziennie wziąć go do ręki i modlić się!

Rozwiązania konkursów

„Okruszek” nr 6/98

ZADANIE OBRAZKOWE

Rozwiązanie: Eucharystia.

SPLĄTANE ŚCIEŻKI

Rozwiązanie: Sercem kocham Jezusa.

Nagrody za prawidłowe rozwiązania otrzymują:

- * Izabela Lipa (Bierutów)
- * Marysia Wawrzyniak (Bierutów)
- * Damian Zielonka (Rybnik)

„Okruszek” nr 7-8/98

REBUSY

Rozwiązania: 1. Na wakacjach pamiętam o Panu Bogu.

2. Lipiec i sierpień to czas odpoczynku.

3. Wniebowzięcie.

Nagrody za prawidłowe rozwiązania otrzymują:

- * Sonia Hreczuk (Kłodzko)
- * Alicja Kochanowska (Przeworno)
- * Łukasz Lis (Czeszów)

Redakcja Okruszka
„Nowe Życie”
ul. Katedralna 13
50-328 Wrocław

Krzyżówka 10/98

POZIOMO: 1) w religii rzymskiej; obrzędy ku czci duchów zmarłych, połączone ze składaniem ofiar; 6) nazwa pierwszych sowieckich sztucznych satelitów Ziemi (z r. 1958); 11) mnich bizantyński, poeta z połowy XV w., autor poetyckiego opisu bitwy pod Warną z 1444 r., 12) pierwotniak, poruszający się za pomocą wici, klejnotka; 13) telewizyjna akumulująca lampa analizująca; 14) dawniej; zwolennik papieża, katolik; 15) imię sceniczne popularnej piosenkarki pochodzenia greckiego; 18) na niej opiera się każda religia; 21) krzew z rodziny oliwkowatych, zwany potocznie bzem; 22) rodzaj echosondy do wykrywania przedmiotów pod wodą; hydrolokator; 23) służy do przedczadania np. ziarenek herbaty; 26) świeżo przyrządzony wyciąg z ziół; 29) część czegoś lub dowcip, żart; 30) niepotrzebnie dużo mówi; 31) popularne w Rosji imię żeńskie (nosiła je m.in. bohaterka „Eugeniusza Oniegina”); 35) rodzaj rękawa (pis. poboczna); 36) stolica Erytrei; 37) chroniony drapieżny ssak z rodziny łasicowatych, żyjący w tajdze i tundrze; 38) krzew z rodziny różowatych o jadalnych owocach, nieco mniejszych od śliwki; 39) dawna kolonia brytyjska w Azji Południowej, będąca głównym członem dzisiejszej Malezji.

Litery z pól oznaczonych liczbami od 1 do 76 utworzą aktualne hasło. Należy je przesłać do 31 października z dopiskiem na karcie pocztowej lub kopercie: „Krzyżówka z nr 10/98”. Wśród autorów prawidłowych odpowiedzi rozlosujemy nagrody. Życzymy miłej rozrywki.

Rozwiązanie Krzyżówki z nr 7-8/98. **POZIOMO:** Gwalbert, pstrązek, Eden, Hieronim, rozbitek, sahib, zakwas, akacja, Izaura, Kanaan, morena, Alaska, unikat, rumian, napis, Legnica, pątnicy, aleje, Norodom, chodaki. **PIONOWO:** Gehazi, Azerka, browar, Reis, Tema, Peri, snob, Rebeka, żętyca, koksa, Azlon, wujek, sabat, Akbar, Aniam, jajka, muślin, Rieger, nasiad, lustro, sinica, antyki, Naam, pieć, spec. **HASŁO:** KTO SKĄPO SIEJE, TEN SKĄPO ZBIERA, KTO ZAŚ HOJNIE SIEJE, TEN HOJNIE TEŻ ZBIERAĆ BĘDZIE (2Kor 9. 6). Nagrody otrzymali: Lucyna Loho (Wrocław), Teresa Otfin (Kłodzko), Kazimiera Szymenderska (Wrocław), Marek Kos (Świdnica), Bolesław Malinowski (Głogoczów). Gratulujemy! Nagrody wysłamy pocztą.

PIONOWO: 1) imię księżniczki fenickiej, żony króla izraelskiego Achaba, która przyniosła na dwór królewski kult Baala i prześladowała proroków Jahwe (1Krl 16; 18; 19); 2) psikus, drobna złośliwość; 3) roślina oleista i pastewna, botaniczna odmiana rzepy; 4) wyspa irlandzka z pierwszym klaszturem mnichów iroszkockich, pierwsza stolica prymasowska Szkocji; 5) odcinek drogi lub czasu; 6) kawałek tkaniny, odcięty pod kątem; 7) przybijają doń statki; 8) dokument uchwalany przez Sejm; 9) liczba egzemplarzy danej książki lub gazety; 10) prawosławna pieśń liturgiczna na cześć święta lub świętego, kontakion; 16) imię żeńskie, nosiła je sprzedawczyni purpury z Tiatry, nawrócona na wiarę Chrystusową przez św. Pawła (Dz. Ap. 16); 17) wiedza, poznanie; 19) główna bogini w religii staroegipskiej, małżonka Ozyrysa; 20) konkurent, przeciwnik. 23) spadzista powierzchnia terenu, stok, 24) słynna w latach sześćdziesiątych modelka brytyjska, bardzo chuda; 25) odprawia się przy nim Mszę św.; 26) na rękawie dyżurnego; 27) umiejętność nabyta dzięki doświadczeniu; 28) dzielnica Poznania; 32) najmniejszy na świecie bawół, żyje na Celebesie; 33) imię rosyjskie, znane z poematu staroruskiego; 34) trzeci syn Kaleb, wnuk Jefunego (1Krn 4).

*Uroczysta inauguracja pontyfikatu
22 października 1978 r.*

